

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
**Account, Beleid en
Bedrijfsvoering sociaal
domein**

ons kenmerk	uw kenmerk	bijlage	behandeld door
19.012619		1.	J.J. van der Woude
datum	telefoon	fax	e-mail
20 november 2019	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Nieuwe voorzieningen en tarieven Beschermd Wonen

Geachte leden van de raad,

Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor het bieden van Beschermd Wonen aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid die niet in staat zijn om op eigen kracht zelfstandig te wonen. In december 2017 heeft uw raad ingestemd met het Plan van Aanpak Opvang en Bescherming, dat is gebaseerd op de visie van Dannenberg (RA17.0087). Eén van de voornemens uit het plan is om te komen tot nieuwe ondersteuningsvormen tussen Beschermd Wonen, Opvang en Begeleiding. Op 24 april 2019 hebben wij u met een inhoudelijke presentatie geïnformeerd over de beleidsvoornemens om het huidige ondersteuningsaanbod Beschermd Wonen uit breiden.

Het voornemen was om deze nieuwe manier van werken per 1 juli 2019 in te voeren. Dit bleek niet haalbaar in verband met een aantal uitwerkingsvraagstukken. In onze brief van 17 juni (kenmerk 19.009918) hebben wij u daarover geïnformeerd. Afgelopen maanden is gewerkt aan het ontwikkelen van reële kostprijzen en de afstemming tussen de “grensgebieden” Beschermd Wonen en Individuele Begeleiding. Op 5 november hebben wij de nieuwe voorzieningen Beschermd Wonen en de bijbehorende tarieven vastgesteld. Met deze brief informeren wij u over de nieuwe voorzieningenstructuur van Beschermd Wonen, de tarieven en het voorbereidingsproces.

Nieuwe voorzieningenstructuur Beschermd Wonen

Binnen het huidige ondersteuningsaanbod merken we dat de overgang van Beschermd Wonen naar weer zelfstandig wonen (te) groot is en nog onvoldoende aansluit bij de transformatiegedachte. Om beter aan te sluiten bij de praktijk is de afgelopen periode gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuwe voorzieningenstructuur van Beschermd Wonen. Aangezien het herstelproces van de inwoner veelal geen rechtlijnig verloop kent, is het wenselijk om binnen het aanbod van Beschermd Wonen voldoende te differentiëren zodat blijvend in de benodigde ondersteuning kan worden ‘meebewogen’.

Naast de klassieke vorm van Beschermd Wonen (intramuraal), kent de gemeente Emmen daarom een uitbreiding van het Beschermd Wonen aanbod. De nieuwe voorzieningenstructuur Beschermd Wonen is ontwikkeld om het ondersteuningsaanbod binnen Beschermd Wonen beter te laten aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Er is onderscheid gemaakt in de volgende voorzieningen van Beschermd Wonen:

- Beschermd Wonen Intramuraal
- Beschermd Wonen Nabij
- Begeleid Wonen
- Thuis Plus.

Het is mogelijk om naast de beschreven vormen van Beschermd Wonen modules in te zetten ten aanzien van extra begeleiding, dagbesteding en vervoer. Dit is afhankelijk van de zorgbehoefte van de inwoner.

Beschermd Wonen kent aanvullend de volgende modules:

- Begeleiding plus
- Dagbesteding
- Vervoer.

Proces totstandkoming nieuwe voorzieningenstructuur Beschermd Wonen

Bij de totstandkoming van de nieuwe voorzieningenstructuur Beschermd Wonen zijn de gecontracteerde aanbieders Beschermd Wonen intensief meegenomen. De zienswijze en feedback is meegenomen in het definitieve document '*Voorzieningen Beschermd Wonen*' (zie bijlage 1).

Ook de adviesraden hebben wij met een inhoudelijke presentatie geïnformeerd over de beleidsaanpassing. Aanvullend is hen gevraagd om een advies uit te brengen. De adviezen zijn betrokken bij het uiteindelijke document en middels beantwoordingsbrieven van een antwoord voorzien.

De ombudsman Sociaal Domein heeft een brief met aanbevelingen gestuurd ten aanzien van de beleidsvoornemens van Beschermd Wonen. In de brief is aangegeven dat er onderzoek is gedaan naar de invulling van Beschermd Wonen. Aanleiding hiertoe was dat er signalen binnen kwamen dat het gemeentelijk beleid niet zou aansluiten bij de vraag en behoefte van de inwoners. Tijdens de looptijd van het onderzoek werd duidelijk dat de gemeente werkt aan de uitbreiding van de voorzieningenstructuur. Daarom is het onderzoek niet verder voortgezet. Wel zijn er een aantal aanbevelingen meegegeven. De aanbevelingen zijn deels overgenomen en met een beantwoordingsbrief van een antwoord voorzien.

Bij de ontwikkeling van de tussenvormen van Beschermd Wonen is nadrukkelijk gekeken naar het beleid van de andere centrumgemeenten in Noord-Nederland, met name het beleid van Groningen. De centrumgemeenten in Noord-Nederland werken al langer met tussenvormen voor Beschermd Wonen. In het kader van uniformiteit en eenduidigheid in EAGLE-verband (Emmen, Assen, Groningen en Leeuwarden) vinden we het van belang dat het beleid aansluit op elkaar. Dit geldt zowel voor de inhoud als voor de tarieven die gehanteerd worden.

Gefaseerde invoering

De nieuwe voorzieningenstructuur van Beschermd Wonen wordt gefaseerd ingevoerd. Dit betekent dat dit alleen gaat gelden voor nieuwe instroom en herindicaties van Beschermd Wonen. De bestaande indicaties worden gerespecteerd. Wanneer de bestaande indicatie afloopt zal er aan de hand van de nieuwe structuur worden gekeken welke vorm van Beschermd Wonen het best passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de cliënt.

Tarieven nieuwe voorzieningenstructuur Beschermd Wonen

Om te komen tot een reële kostprijs conform de verplichting in de AMvB, hebben we een extern bureau gevraagd om ons te adviseren over de opbouw van de tarieven. De resultaten van het onderzoek zijn op essentiële onderdelen onvoldoende betrouwbaar gebleken. Daarom is aanvullend gebruik gemaakt van de gegevens van referentiegemeente Groningen en van landelijke maatstaven, zoals het Nibud.

In de praktijk blijkt dat aanbieders al verschillende vormen van Beschermd Wonen aanbieden. De producten en tarieven van het huidige beleid sluiten hier echter niet altijd bij aan. De nieuwe structuur en daarbij behorende tariefstelling van Beschermd Wonen betekent dat zorgaanbieders keuzes dienen te maken in de bedrijfsvoering ten aanzien van het aanbod van de nieuwe voorzieningen van Beschermd Wonen. Dit kan per aanbieder verschillend zijn.

De gecontracteerde aanbieders Beschermd Wonen zijn middels een inhoudelijke presentatie geïnformeerd over de nieuwe tarieven voor Beschermd Wonen. Vervolgens zijn zij in de gelegenheid gesteld om met een reactie of vragen te komen. Drie van de elf gecontracteerde aanbieders hebben vragen gesteld over de opbouw van de tarieven. De vragen en opmerkingen zijn gebundeld in een memo en van een antwoord voorzien. Hierbij is aangegeven op welke wijze de tarieven zijn opgebouwd. Bovendien staat de transformatieopgave specifiek genoemd in de contracten die met de zorgaanbieders zijn afgesloten. Wij gaan er van uit dat zorgaanbieders hier vanaf 2017 al op aan het anticiperen zijn en dit ook blijven doen.

Bevoegdheid vaststelling tarieven

De vaststelling van de ZIN-tarieven voor de nieuwe voorzieningenstructuur van Beschermd Wonen betreft een bevoegdheid van het college. De pgb-tarieven zijn afgeleid van de ZIN-tarieven. In artikel 2.1.3 lid 2a van de Wmo 2015 is bepaald dat de wijze waarop de hoogte van het pgb wordt vastgesteld een bevoegdheid is van uw raad. De Verordening Maatschappelijke ondersteuning 2020 waarin deze bevoegdheid is opgenomen wordt u separaat ter besluitvorming aangeboden.

Afstemming en samenwerking stakeholders

Er heeft in de zomer een interactieve themasessie plaatsgevonden met stakeholders, waarbij is ingegaan op de grensgebieden Beschermd Wonen en Individuele Begeleiding. Samen met de zorgaanbieders Beschermd Wonen, de Toegang en de Hoofdaanbieders zijn afspraken gemaakt over de tijdige op- en afschaling in het ondersteuningsaanbod. Dit is vastgelegd in werkprocessen:

- In het kader van korte lijnen tussen de aanbieders en Stichting de Toegang is afgesproken dat er voortaan wordt gewerkt met vaste contactpersonen. De medewerker vanuit Stichting de Toegang die de adviesaanvraag voor Beschermd Wonen in behandeling heeft genomen, blijft de vaste contactpersoon van de betreffende cliënt.
- Er wordt een digitaal wijzigingsformulier ontwikkeld, waarbij aanbieders aan kunnen geven of er meer of minder ondersteuning nodig is. Dit wordt doorgezet naar de vaste contactpersoon van Stichting de Toegang.
- Daarnaast wordt er met ingang van 1 januari 2020 gewerkt met periodieke controles. Dit betekent dat er gedurende de looptijd van een indicatie gevraagd kan worden om een voortgangsrapportage. Als hieruit blijkt dat er een wijziging in het ondersteuningsaanbod passend is, dan wordt de indicatie aangepast.

Financiële effecten

Er is een financiële doorrekening gemaakt van de nieuwe voorzieningenstructuur Beschermd Wonen. De nieuwe tarieven voor Beschermd Wonen zijn in 8 scenario's afgezet tegen de huidige tarieven. In 6 van de 8 scenario's is sprake van een financieel voordeel ten opzichte van de huidige productstructuur, we verwachten dan ook dat de implementatie op den duur zal leiden tot minder structurele kosten Beschermd Wonen.

In de huidige Emmense begroting Beschermd Wonen wordt al rekening gehouden met een voordelig effect. E.e.a. is begin 2019 verwerkt in het ombuigvoorstel Beschermd Wonen en structureel vertaald naar de Emmense begroting. In 2020 zal nauwlettend gemonitord worden in hoeverre de productdifferentiatie leidt tot realisatie van het ombuigvoorstel op Beschermd Wonen.

Tot slot

De wijziging van de structuur van Beschermd Wonen is een belangrijke stap in de transformatie opgave, waarbij concreet invulling wordt gegeven aan de visie van Dannenberg. De komende periode gaan we de ontwikkelingen van deze nieuwe werkwijze dan ook nauwlettend monitoren. In het eerste kwartaal van 2021 volgt een uitgebreide evaluatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

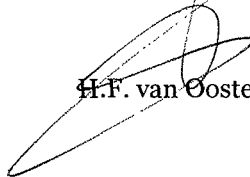
Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Emmen,
de wnd. gemeentesecretaris,

J.R. Sloots

de burgemeester,

H.F. van Oosterhout